

Szerkesztőségi Iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. háza a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1898.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

XXVIII. évfolyam. 291. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ——— 12 kr.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy óra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével mindennap est 6 óráig.

Szerda december 20.

Ismét válság.

Nagybecskerek, december 20.

Nem nálunk, há! Istennek, hanem Ausztriában. Már meg is mondták Clary utódjának a nevét.

A korona és kormány a legközelebbi napokban kénytelenek lesznek határozni. A helyzet tisztázása ezuttal főleg gróf Clary következetességén vagy következetlenségén múlik. Ha Clary ragaszkodik ahhoz, hogy a 14. § alkalmazására az átutalási eljárás életbeléptetésénél az alkotmányjogilag megkövetelt feltételek nem forognak fenn és ez esetben a 14. § t nem használja fel kiegészítőül, akkor bizony Ausztriában alighanem teljes erővel kitör a válság. Clary hír szerint el van határozva arra, hogy a Thun féle 14. § os leplezett abszolutizmust nem fogja továbbra is utalomra segíteni.

Parlamentari körökben az hallatszik, hogy a legutóbbi tanácskozáson arról is volt szó, hogy miképpen lehetne az átutalási törvényt egy 14. §, mint az osztrák parlament megkerülésével érvényre segíteni. Ezt meg is vélték találni a következőkben:

Ausztriában az átutalási eljárás ügyében semmiféle rendelkezést nem tesznek sem a 14. § alapján, sem masként, magyar részről pedig egyszerűen egyoldaluan végrehajtják az átutalási törvényt. Ezzel a magyarok elérik, a mit akarnak, Ausztriában pedig nincs szükség a 14. § alkalmazására.

Szell Kálmán december 6-iki beszédében, melyet a magyar parlamentben tartott, meg is említette ezt az eshetőséget, a melyről különben osztrák parlamentari körökben azt állítják, hogy a legutóbbi konferenciáknak egyik legfontosabb tárgya volt. A legközelebbi osztrák minisztertanács is foglalkozik majd ezzel az eshetőséggel, Clary gróf ezután ő Felsőnek nézeteit és javaslatait adja elő és valószínű, hogy a király ő Felsője, minek előtte az osztrák válság kérdésére nézve határozna, nemcsak Clary grófnak, hanem az egész miniszteriumnak véleményét meghallgatja. Habár a legközelebbi órák valószínűleg aligha hozzák meg a válság megoldását és az átutalási törvény parlamentáris elintézésére minden kísérletet megtesz a Clary-kormány, a helyzet mégis a lehető legfeszültebb. Maga a Clary-kormány is egész valószínűnek tartja, hogy az átutalási törvényt parlamentari uton újév előtt el nem intézik. Parlamentari körökben úgy vélekednek, hogy minden a pártok magatartásától és a keddi osztrák minisztertanácstól függ, a melyen ő Felsője fog elnökölni. Ő Felsője, a politikai helyzetre tekintettel, lemondott müncheni utjáról, mindössze Wallseeba látogat majd el egy napra; utja elhalasztásával azt célozza, hogy még karácsony előtt dülőre segítse esetleg az osztrák válság ügyét.

Az esetre, ha gróf Clary lemondana, a jelenlegi kormánynak nem minden egyes tagja válnék meg állásától. A Clary-kormány esetleges bukása után is hivatalnok-miniszterium következik, a melynek tagjai a jelenlegi kormány tagjaiból telnének ki. A Clary-kormányt követő hivatalnok-miniszterium, ha ez ugyan lehetséges, ideiglenesebb jellegű lesz még a Clary-kormányánál is. Clary grófnak visszavonulása, föltéve, hogy sor kerül reá, annak lesz következménye csupán, hogy Clary gróf a 14-ik szakasszal élni nem akar. Clary gróf a mértéket szabó köröknek egyébként teljes

bizalmát élvezi. A mai nap folyamán parlamentari körökben mind pesszimistikusabban itélték meg a helyzetet. Ugy vélik, hogy ngyszólván minden reménységnek vége: a Clary kormánynak nem sikerül legyőznie azokat a nehézségeket, melyeket a jobboldali obstrukció felidézett. A jövő kormány — s ezt ki ne hinné el — ismét csak átmeneti lesz, valószínűleg hivatalnok miniszterium.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, december 20.

Szépen látogatott közgyűlése volt tegnap délután a városnak, melyet dr. Grandjean József polgármester elnökle alatt tartottak.

A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósításunk számol be:

Elnök: Dr. Grandjean József polgármester.

Jegyző: Dr. Perisics Zoltán vár. főjegyző.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának az 1900. évi költségvetést jóváhagyó határozata. — Tudomásul szolgál.

Ugyanannak az 1898. évi városi zárszámadást jóváhagyó határozata. — Tudomásul szolgál.

Ugyanannak a városi villammi 1898. évi zármérlegét jóváhagyó határozata. — Tudomásul szolgál.

Ugyanannak a 150.000 frtos kölcsönből megmaradt 11.000 frt tartalék-alapra alakító közgyűlési határozatot jóváhagyó határozata. — Tudomásul szolgál.

Ugyanannak a muzslyai községházra vonatkozó jóváhagyó határozata. Tudomásul szolgál. Az alispáni hivatalnak rendelete a folyó évben választandó képviselőtestületi tagok választása tárgyában. — Még a folyó évben új-átalakítandó lévén a képviselőtestület; az új választás határnapjául, mint említettük, f. hó 28-ika tűzetett ki.

Választási elnökké az alispán dr. Kiss Jánost nevezte ki. Választandó összesen 50 képviselőtestületi tag. A város tiz kerületében a választók összes száma 3485, tehát minden 69 választóra jut egy-egy képviselő.

Kilépnek pedig:

Az I. kerületben Weiserschan Mihály, Winkler Ferenc, Steyer István, ifj. Bohn Péter. továbbá betöltendő az elhunyt Weiserschan Fülöp helye, de ez csak 3 évre.

A II. kerületben Sebastian János, Schmidt Antal, Végh Károly, Steckhardt Ferenc, továbbá az elhunyt Elimer József helye szintén betöltendő 3 évre.

A III. kerületben dr. Klein Mór, dr. Mangold Samu, Franz J. L., dr. Pejits György, Bányai Jakab, dr. Petrovits Szvetozár, Hubert Manó.

A IV. kerületben Kirtyanszky Aca, Czvejanov Lyuba, Grubacki Sándor, Marinkov Pál, Nasztics Pál.

Az V. kerületben Raczkov Manojlo, Markov Lyubomir, Jeszenszky Nándor, Kovács Péter, Czveits Gyóka, Deszpotov Tósa.

A VI. kerületben Magyarov Cveta, Mateics Tósa, Bakalov Dóme.

A VII. kerületben dr. Peits György, Vincarov Mladen, dr. Pánits Mladen, Popovits Bogdán.

A VIII. kerületben Gligorovits János, Radics Pál, Nasztics Szvetozár, Popovics Sándor, Dimitrevics Száva.

A IX. kerületben Delfel József, Schillesz Lajos, Eckstein János, ifj. Steckhardt Ferenc.

A X. kerületben Szauer Mihály, Keresztes Aladár, báró Hauser Károly, Filkovits Boldizsár, Szathmáry Kálmán, Sipos József, Csincsak Zsigmond.

E szerint választandó:

az	I. kerületben	5 rendes és	2 póttag.
II.	"	5	" 2 "
III.	"	6	" 2 "
IV.	"	5	" 2 "
V.	"	6	" 2 "
VI.	"	4	" 2 "
VII.	"	4	" 2 "
VIII.	"	5	" 2 "
IX.	"	4	" 2 "
X.	"	6	" 2 "

A választási helyiségek a tavalyiak maradnak. Választási elnökök és helyetteseik a következők:

Az I. kerületben elnök dr. Demkó Endre, helyettese Rósa Ignác.

A II. kerületben dr. Brájjer Lajos, helyettese Benkovich Mihály.

A III. kerületben dr. Kiss János, helyettese Lucsics Miklós.

A IV. kerületben dr. Stern Lázár, helyettese Szávits Sándor.

Az V. kerületben dr. Várady Imre, helyettese Jeszenszky Nándor.

A VI. kerületben dr. Gyorgyevits Milos, helyettese Szekulits Vazul.

A VII. kerületben Maugsch Albert, helyettese Mihajlovits Milán.

A VIII. kerületben Oldal Antal, helyettese Popovits Szilárd.

A IX. kerületben Dr. Nagy Dezső, helyettese Szalay József.

A X. kerületben Reitter Oszkár, helyettese Lindhof János.

Véleményes jelentés a jövedéki alkalmazottak nyugdíjigénye tárgyában. — A képviselőtestület hosszas vita után 59 szavazattal 12 ellenében elvetette a kérvényt.

Hivatalos jelentés a folyó évi október havi pénztári rovincsolásról. — Tudomásul szolgál.

Jelentés a városi főgimnázium 1899. évi állami szubvenciójának rendezése tárgyában. — A főgimnázium, mint olvasóink előtt ismeretes, tavaly 3000, ez idén pedig 4000 frt államsegélyben részesül. A miniszter azonban kikötötte, hogy ez a segély csak a tanárok fizetésének javítására, vagy tanszerek beszerzésére fordítható. Ez okból kimondja a közgyűlés, hogy a tornaterem berendezéséért járó 2100 frtot a segélyből fizeti, illetve abból visszatéríti a városi pénztárnak a 2100 frtot a tartalék-alaphoz esatolja.

Jelentés a köztemető ügyében. — Kimondatik, hogy 10 frtért sirbott létesíthető.

Előterjesztés a vásártér kikövezése körül felmerült kereseti összeg kiutalványozása tárgyában. — A kövezésért járó 2229 frt Reitter Mór vállalkozónak kiutalványozatik. Ez alkalommal Krumencker Ferenc kifogásolja a bizottságok működését, melyekben a képviselők közül alig jelennek meg 1-2-en.

Előterjesztés a hetipiacok tárgyában. — A kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, mely szerint ott ipari készítmények nem árulhatók, csupán élelmiszerek. Minthogy ez a rendelet az amugy is siralmas sorsban lévő iparosainkat föltötte károsítaná, minthogy más eladási hely hiányában kizárólag a piacokra vannak utalva, a közgyűlés fölrát küldését határozta el a miniszterhez, hogy tegyen e tekintetben kivételt a becskerei iparosokkal, egyben meg fogják kérni a főispánt, a város orsz. képviselőjét és Pap Géza képviselőt, hogy járjanak közbe illetékes helyen szegény iparosaink érdekében.

Előterjesztés a főgimnáziumi épületben szükséges asztalos munkálatok tárgyában. — Kiutalványozatik.

Jelentés a Rezső laktanyában épült raktár átvétele tárgyában. — 196 frt kiutalványozatik.

Jelentés a Rezső-laktanyai kocsiszint tárgyában. A város ugy hajlandó a 901 frt költségbe belemenni, ha ennek felét a katonai kincstár megtéríti.

Jelentés a városi villammi szükségelt szén fuvarozása tárgyában. — Pápai Zsigmond ajánlkozott 100 métermázsánként 3 frt 25 kr-ával; minthogy azonban a szerződést nem írta alá, kárára és veszélyére újabb árlejtést fognak kiírni.

Városi tanács jelentése a régi Béga-árok kimérése tárgyában. — A városi mérnök tartozik teljesíteni 2 év alatt, zsinórmértékű az 1873. évi kataszteri felvételek szolgálnak.

Városi tanács jelentése a kishid helyreállításának több munkálata felett. — Az előirányzott 1800 frt helyett 2300 frtba kerültek. A többlet megszavaztatik.

Hivatalos jelentés a városi hatóság számára érkező postai pénzek, levelek és egyéb értékek átvétele tárgyában. — Az átvétellel az első szám-tiszt is megbizatik.

Krcselics Márkó és tsai fakeskedők kérvénye a városi tűzrendészeti szabályrendelet megváltoztatása tárgyában. — Több fakeskedő kérvényt adott be a tűzrendészeti szabályrende-

let 19. §-ának reájuk nézve sérelmes intézkedéseinek megváltoztatása iránt. Többek hozzászólása után elhatározott, hogy a szab. rend. oly formán lesz kiigazítva, hogy a köfal emelése egészen elejtetik és csupán a szomszédok felé kötelesek a fakereskedők 1, illetve 2 méter széles-ségű utat hagyni.

Hivatalos előterjesztés Dohány Johanna városi bába fegyelmi ügyében. — Dohány Johanna városi bába még a múlt évben 4 heti szabadságot kért s azóta hirt nem adott magáról. Allása újabb pályázat alá bocsáttatik.

Ózv. Rager Magdolna felebbezése segélyezést megtagadó tanácsi határozat ellen. — Ózv. Rager Magdolnának a téli hónapokra havi 3 frt segély szavaztatott meg.

Ózv. Staics Drága kérvénye a vásártér kibővítéséről felhasznált telke teljes megváltási összegének kiutalványozása iránt. — Ózv. Staics Drágától a város kisajátított a vásártér kibővítése céljaira 667 négyszögöl területet, de tényleg 302 öllal többet foglalt el. A többletért járó 302 frt kifizetése iránt a jövő közgyűlés fog intézkedni.

Eibner Ignác villamtelepi főgépész kérvénye 17 frt 44 kr. községi pótdójának leírása iránt. — Leiratik.

HIREK.

Tájékoztató.

December 21. Városi közgyűlés.

December 24. Sakkör közgyűlése.

December 31. Kereskedő ifjak szilveszter estélye. Szőnyeggyár állandó kiállítása Hunyady-utca 6.

Január 6. Jótékony nőegyleti bál.

A gőzfürdő minden nap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 $\frac{1}{2}$ óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7 $\frac{1}{2}$ óráig nyitva marad.

— A megyés püspök Rómában. Dessewffy Sándor v. b. t. tanácsos, megyés püspök tegnap utazott el tükára, Wittenberger Antal pápai kamarás kíséretében Rómába. A megyés püspök december 30-án tér haza Temesvárra.

— Kazánbiztosok értekezlete. A magy. kir. kazánvizsgáló biztosok országos értekezlete — mely két három napig fog tartani — ma kezdődött a kereskedelemügyi miniszteriumban. Torontál vármegyéből Naszályi József mérnök, kazánvizsgáló biztos vesz részt az értekezleten.

— A temesvári főügyész kinevezése. Temes várott tudvalevőleg: január elsejével kir. főügyészség is lesz. A temesvári kir. főügyész kinevezését ma közli a hivatalos lap. Az új főügyész Igyártó Sándor, a debreczeni kir. törvényszék elnöke, a kinek kitűnő híre, jeles szaktudása jogász körökben ösmeretes.

— A képviselőtestület megbizottai. A tegnapi közgyűlésen tudomásul vették azok megbizottait, kik a törvény értelmében jogosítva vannak magukat a városi képviselőtestületben megbizottjuk által képviseltetni. Ezek névsora a következő:

Gradulicza közbirtokosság Ratzkov Jevremet.

Ózv. Weiterschan Magdolna ifj Weiterschan Jakabot.

Német negyed község id. Krumenacker Ferencet.

Oppova negyed Kozlovacski András.

Pap Simonné Anna Dr. Pap Gézát.

Bence Antal és fia cég Bence Antalt.

Grünbaum Vilmos cég Grünbaum Arnoldot.

Vattay Miklós Dr. Vinczehidy Ernőt.

Linyácsky Mária Dr. Magyar Károlyt.

Lucsics Rozália Dr. Annau Ernőt.

A nagybecskereki takaré- és előleg-egylet Balázs Józsefet.

Stagelschmidt Paulina Hertelendy Ferencet.

Botka Lajos Konkoly Samut.

Szávits Evelin Benkovits Miklóst.

Hiller József és fiai cég Hiller Lászlót.

Pleitz Fer. Pál cég Mayer Rezsőt.

Eisler Mihály Andel Károlyt.

Grün Simon és fiai cég Grün D. Izsót.

Heck Bervát Deixner Lipótot.

Torontálmezei takaré- és hitelbank

Rósa Ignácot.

A nagybecskereki takarékpénztár dr. Brájjer

Lajost.

Ózv. Fuka Kornélia Manojlovics Miklóst.

Ózv. Muncsics Emilia Petrovics Jánost.

A torontáli helyi érdekű vasutak Réczey

Gyulát.

Groszmann Zsigmond Singer Jánost.

Ózv. Kollarics Lujza Benkovits Mihályt.

Ellmer Erzsébet dr. Kuszing Jánost.

A m. k. kincstári uradalom Lindhof Jánost.

Torontálmezei nyugdíjalap Szilágyi Al

bertet.

Stoics Péter Perényi Kelemen jelentik ki a maguk nevében képviselőikül.

— A vörheny állása. December hó 16 óta 7 új betegedés fordult elő, melyek közé a Manojlovics-házaspár is számítva van végzetes sorsukkal; visszamaradt tehát öt beteg A régi betegek gyógyultak és veszélyen kívüli üdülők. Ezen tényállást nyomosan kívánjuk hangsúlyozni azon hírrel szemben, mintha Nagybecskereken alig volna ház vörhenybeteg nélkül. A dr. Plechl Szilárd tiszti főorvos és járványbiztos elnöke alatt ma megtartott orvosi értekezlet a vörheny megállítására fősulyt fektet a száj, garat és orrüregnek tisztántartására, illetve fertőtlenítésére. Ajánlja ennél fogva a folytonos és hosszabb ideig való gargarizálást 3% borsavoldattal A jelenlegi félős időben ezen gargarizálást a felnőttek és egészséges gyermekek is minden étkezés előtt gyakorolhatják, miután a ragályozás az említett szervek váladéka útján történik. A mai napon vörhenyben megbetegedett Róth Irma 14 éves, lakik Mária Terézia utca 4. sz. a., hasihagymában pedig Flesch József 16 éves, lakik aradáci utca 24. sz. a.

— Szegények karácsonya. Szent karácsony gazdagnak, szegénynek örömszerző perce. Ilyenkor a családiasság minden szinompájával és a szeretet melegével telnek be a paloták termei úgy, mint a kunyhók szobáskái. Adott, jó, nemes szívek, a kik oly kegyesen karolják fel az árvákat, az idén is részesítik őket mindazon javakban, a mit elvont tőlük a szegénység. Az első ruhakiosztás ma délelőtt ment végbe az apácakolostorban, a hol szépszámu közönség gyülekezett össze. A növendékek, ugyszintén a polgári iskola tanulói, azonkívül 10 első osztályos bábé alkalmi költeményeket szavaltak és énekeltek; a siker Mezey Róza kisasszony, zongoratanító fő fáradozását dicséri. Szabó Ferenc apát plébános szívéhez szóló szép beszédben buzdította ezután a jobb módusokat a jótékonyaságra, mire imádságos könyveket osztott szét köztük. Az igazi öröm azonban csak ekkor következett: 24 szegénysorsu kis lány kapott jó meleg ruhát, kendőt, cipőt, azonkívül valósággal elhalmozták őket édességekkel, almával, dióval, mindennel, a mit a könyörület szívek hoztak össze számukra.

*

Vettük a következő sorokat: A jótékony nőegylet szokásos karácsonyfa-ünnepélye ez idén elmarad. Az áldozatait még mindig szedő járvány miatt az óvoda zárva s a nőegyletnek szigoruan kell tartózkodnia attól, hogy a járvány tartama alatt az óvodában vagy bárhol másutt a gyermekeknek az egymással való érintkezésre alkalmat adjon. Éppen ez okból elmarad a kiszemelt 20 szegénysorsu gyermek szokásos megvendégelése is, ellenben gondoskodott a nőegylet arról, hogy ezek téli meleg ruhájukat s játékszereiket házhöz küldés vagy iskolájok útján megkapják. Midőn erről az áldozatkész közönséget értesítjük, egyuttal fogadják meleg köszönetünket mindazok, kik a ruhák beszerzéséhez hozzájárultak s kikhez újabb Stagschmidt János 15 méter fortunaszövet adományozásával csatlakozott. Az elnökség.

— V. H. O. Sz. Szép adományhoz jutott a vidéki hírlapírók országos szövetsége. Egy temesvári ur, aki magát megnevezni nem akarja, Barát Armin szerkesztő, mint a vidéki hírlapírók orsz. szövetsége alelnökének a vidéki sajtó nyugdíjalapja javára, alapítói díj címén száz forintot adott át. A szép adomány az országos szövetség szegedi központi pénztárának beküldetett.

— Korcsolyaszezon. Halifax hívei ujjongtak, egy-két nap még s megnyílik a jégpálya. Kellemes multság is végigsiklani a tükörsima jégen. A korcsolya alighogy érinti a jégpáncélt, úgy érzi az ember, hogy a levegőben repül. Száll, gyorsan, sebesen mint a madár, a metsző, hideg levegőt nem érzi, hópelyhek hullásával nem törődik, csak röjja az utat sebesen. S ha még párosban mehet a korcsolyázás, az még edesebb gyönyörűség. Elsikkadni a mama figyelő szemei elől, turbékolni, hogy senki meg ne hallja s szorosan egymáshoz simulva végigsiklani a jégtáblán, ah ez kellemetes lehet. Az arc pirosabbra vál, a szemek tisztább lánggal égnek. A mama persze azt bizonyozza, hogy a hideg teszi ezt — igen a hideg és az együttlét. Megnyílik a korcsolyaszezon: — Amor urfi uton van.

— Köszönetnyilvánítás. Fritz Mariskát a közs. iskola III. leányosztályának növendékét néhány hét előtt veszett eb marta meg. A kis leány gyógykezelése felemésztette szüleinek amugy is szűk keresményét, úgy, hogy nem voltak képesek leányukat a legszükségesebbel, téli ruhával ellátni. E körülmény tudomására jutott a szegények nemeslelkű istápolójának, Rónay Jenőné urnőnek, ki 6 frtot küldött a szegény gyermek felruházására. Ezen nemes adományért ez uton is hálás köszönetet mond a segélyezett gyermek tanítónője, Diensztl Emilia.

— Új cigánybanda. Rác Gyula távoztát sajnálja a közönség s megéri a vendéglős s azért mindkét részről nagy az óhaj új és jó cigányzenekar után. Ugy látszik ez óhaj mielőbb teljesebbé megy, mert Mészáros Sándor e jónövű primás — kit már a nagybecskereki közönség régebben ismer s ki utoljára Szegeden a kiállítás alkalmával tünt föl — szándékozik megtelepedni városunkban. Most szervezi a teljesen új s magyar erőkből zenekarát s még a hét utolsó napján, legkésőbb a karácsonyi ünnepeken megkezdi működését.

— Beírás a bábaképzőbe. A szegedi m. kir. bábaképző intézetnél a legközelebbi, március hó 1-én kezdődő, magyar-német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 40 frtnyi állami ösztöndíj van rendszerezve. Felhívom mindazokat, kik azt elnyerni óhajtják, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz intézett, keresztlevelel, erkölcsi és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt bélyegtelen folyamodványukat január hó 31-ig hozzám nyujtsák be. Dr Mann.

— Állatbetegségek. Torontál vármegye állatbetegségeinek legutóbbi statisztikája, mint a „Földmívelési Ertesítő“ közli, a következő:

Lépfene:

zsombolyai j. Német Czernya 1 p.,

Veszetttség:

alibunári j. Sándorfalva 1 u.,

bánlaki j. Ó-Lész 1 u.,

törökkanizsai j. Török-Kanizsa 1 u.

Nagy-Becskekerek v. 1 u.

Takonykőr és bőrféreg:

nagyszentmiklósi j. Valkány 1 u.,

törökbecsei j. Aracs 2 u., Kumán 2 u.,

Nagy-Becskekerek v. 8 u.

Rühkór:

nagyszentmiklósi j. Nagy-Osz 1 l., Nagy-Szent-

Miklós 1 l.,

törökkanizsai j. Szanád 1 u.

Sertésvész:

módosi j. Gyér 1 p.,

nagybecskereki j. Szerb-Elemér 1 p.,

nagykikindai j. Tisza-Hegyes 21 u.,

nagyszentmiklósi j. Kis-Zombor 1 p., Német-

Nagy-Szent-Miklós 2 u., Szerb-

Nagy-Szent-Miklós 1 u.,

párdányi j. Szerb Párdány 4 u.,

perjámosi j. Szent-Péter 7 u.,

törökbecsei j. Aracs 35 u., Beodra 1 p., Török-

Becse 11 u.

Nagybecskerek pusztulása

vagy a nyitva felejtett villany-csapok.

— december 20.

Azok, akik szombat este 9 óra táján a Hunyady-utca felé jártak, világosságot vettek észre a városháza tanácstermében. Valamennyi izzótest égett, mintha a villany-bizottság tartott volna diszülést.

Két ellenzéki városatyát is arra vitt az útja. Felnéztek az emeletre és összevillanyt a szemük.

— Komám, a városházán még éjjel is dolgoznak!

— Az ám!

E feletti örömlükben aztán rögtön elhatározták, hogy a legközelebbi közgyűlésen bizalmat szavaznak a tanácsnak.

Körülbelül éjfél felé járt az idő, mikor a két városatyja visszafelé rándult.

A lángok még mindig égtek, sőt talán vidámabban is, mint 9 órakor.

Az egyiket (városatyát és nem lángot) ekkor már furdalni kezdte a kíváncsiság, hogy mi a manó lehet az a sok restancia s fölment, hogy személyesen is kifejezze elismerését a derék városiaknak.

Hogy miképpen került vissza, arra már maga sem emlékszik. Kisült ugyanis, hogy a városi hivatalnokok épp olyanok, mint a többiek s a világosság is csak onnan támadt, hogy a délutáni villanyos bizottság, a mely a tulságos pazarlással szemben foglalt állást, — elfelejtette elzárni a lángokat. S így azok még reggel 7 órakor is égtek.

I.

(Idő 1929.)

Tanácsülés a városházán.

Elnök: ifj. dr. Grandjean József.

Jegyző: ifj. dr. Perisics Zoltán.

Ügyész: ifj. dr. Végh Lajos.

Elnök az ülést és a villanyos csapokat megnyitja, utána előterjesztést tesz 307% pótdó kivetésére. Ifj. Hausladén Mátás főszámvevő számadatai szerint ugyanis a villanylámpák 30 esztendő óta szakadatlanul égnek s a költségek fedezhetésének szükségessége hozza magával a tulmagas pótdót.

Jegyző: Tisztelt édes apám, aki nyugdíjaztatása óta a nagybecskereki állandó színház intendantsi tisztét viseli, abbéli véleményének adott kifejezést, hogy a színház világitása felesleges. Így nyilatkozott a kajászó-szentpéteri mindkét nembeli aranyifjúság is, a mely naponta részt vesz a délutáni előadásokon s legutóbbi értekezletén ki is mondta, hogy le a lámpákkal.

Valamennyien: Helyes, úgy van, le a színházi lámpákkal.

Elnök: Főszámvevő ur számítsa ki, hogy hány százalék pótdó esik el ennek folytán?

Főszámvevő nyolc heti szabadságot kér, mire elnök az ülést bezárja.

A lángok tovább is égve maradnak.

II.

(Idő 1957.)

Dr. Grandjean Péter polgármester megnyitja az ülést, a mit az 582% pótdó ügyében hívott egybe.

Ifj. dr. Végh Károly ügyész nagyszabású beszédet mond, miközben megjövendöli a város végromlását. Különösen végső szavai keltenek zajos mozgást:

— Mindezt pedig nagyapáink vétkes gondatlanságának köszönhetjük. Ha ők annak idején elzárják a villanyos csapokat, mi ma nyugodtan alhatunk!

Dr. Györgyfalvi (közbeszól): Azért alhatunk így is! (Közbeszólót számosan kidobják.)

A bizottság végül úgy határoz, hogy a költségek fedezhetése végett adja el Nagybecskerek örökron Muzslya rendezett tanácsú várost legifjabb Lucsics Miklós becskerekéi nábobnak, azonkívül emelje fel a kétemeletes városházában, ugyszintén a többi nyolc bérházában levő boltok bérét, a menházban levő szegényeknek négy tál étel helyett csak háromat adjon ebédre s a „Neue Freie Becksereker Presse“ 16.000 forintnyi szubvencióját 12.000 forintra szállítsa le.

Legifjabb Benkovics Mihály realjogú városatya a patika-drágaságu szubvenció ellen különvéleményt ad be

Dr. Perisics Mátás pótlólag indítványozza, hogy ülés végén zárják el a csapokat.

Elnök az indítvány fölött névszerinti szavazást rendel el, melynek végén Perisics indítványát nyolc szavazattal egy ellenében elvetik. A főindokolás, hogy az ösök intézkedését minden időközön keresztül tiszteletben kell tartani.

III.

(Idő: 2001.)

Helyszín: füstölő rom, a mely valami Nagybecskerek nevezetű város helyén tobzódik. A szél néha fölkap egy csomó pernyét és boszorkánytáncot jár vele a legnagyobb romhalmaz, a háromszor felépített és négyszer leégett városháza fölött.

A látatenger közepett egyszerre megjelenik egy szellem s könyezve tekint szét a pusztaságon. A mint egy-egy könyecseppje lehull a zsarátnokokra, utána rendesen villanyos szikrák támadnak a légben.

A szellem monologizál, de csak egyes szavait lehet kivenni.

— Egy teljes század tünt azóta a semmiségbe, hogy ezen a helyen megnyitottam az ülést és a villanycsapokat. Az ülést bezártam, a csapokat nem. Istenem, mivé lett azóta ez a város! És mindez azon a kicsinységen mult!

A szellem tovább sir.

Bob.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése december 20-án.

Budapest, dec. 20. (A „Torontál“ eredeti táv.) A képviselőház mai ülésén folytatta a kvóta törvényjavaslat tárgyalását. Első szónok

Oláh József volt, ki a javaslat ellen szólt.

Nagy figyelem közt szólalt fel ezután Apponyi Albert gróf.

Szóló szerint az ország érdeke megköveteli az áldozatot, hogy a kvóta javaslatot elfogadják, mert valószínű, hogy most befejeződik a gazdasági harc Ausztriával és az osztrák zavarok, miért is szónok elvállalja a felelősséget a kvóta-javaslat megszavazásáért. (Tetszés). Jelen pillanat nem alkalmas az önálló vámterület létesítésére, mert a gazdasági önállóságra való azonnali áttérés nagyobb áldozattal járna, mint a 3 százalékos kvótamelés. Hogy mekkora kvótát ígért Bánffy, arra nem terjeszkedik ki mert a kormány-párt egy részében nem lát hajlandóságot ezen ellentétek továbbszövésére. Az inkonzekvenzia vádjával szemben, utal szónok választóihoz irt levelére. Szónok programjában kötelezettséget vállalt azon feladatok megvalósításáért, melyeknek kilenc tizedrésze már megvalósult félben van. A kvóta-javaslatban foglalt áldozatot meghozza programja érdekében, mert nem akadályozhatja meg a kvóta miatt ideáljainak megvalósulását. Ezért felel lelkiismeretének. (Justh közbeszól: Miért nem tette le mandátumát?)

Apponyi: Legyen nyugodt közbeszóló ur, ez a gondolat sokkal komolyabban foglalkoztatott, mint sem hinnék. De ez azonos lett volna fegyvereldobással. Számot vetett kötelességeivel, midőn elhatározta a javaslat megszavazását. (Eljenzés. Szónokot számosan üdvözlök.)

Utána Fáy és Visontai beszéltek a javaslat ellen.

Visontai bemutatta Beksicsek Wekerle miniszterelnökhöz intézett előterjesztését, mely szerint a király a magyar szolgálati nyelvet is elfogadta volna a közös hadsereg Magyarországon levő csapatainál. A miniszterelnökök erélytelenségének tulajdonítja, hogy a hadsereg nyelve német.

Utóbbi beszéd alatt Hentaller és Polónyi között heves szóváltás támad. Endrey csitítja őket, a kormánypártra mutatva így szól: Ott az ellenség.

Beszélt még Sturman a javaslat ellen.

Végül Major interpellál, hogy miért nem vétett fel a magyar nyelv a konzuli vizsgarend tárgyai közé.

Fordulat a kvótában.

Budapest, dec. 20. (A „Torontál“ eredeti táv.) A parlamentben ma az a hír terjedt el, hogy az osztrák Reichsrathot holnap föleszlatják s ugyanakkor elnapolják a magyar parlament üléseit is.

Határidő-útiút.

Budapest, dec. 20. (A nagybecskerek Lloyd-társulat távirata) Buzában a kínálat és vételkedv lanya, az árak változatlank, a forgalom szünetel. Kötetett:

Buza 1900. áprilisra	7.94—7.95
Buza 1900. szept-re	8.00—8.01
Rozs áprilisra	6.46—6.47
Zab áprilisra	5.07—5.08
Tengeri 1900. májusra	4.90—5.00

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskekre, illetve Nagy-Becskekről.

Érvényes 1899. november hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Pancsováról: este 6 óra 09 p.

„ (Antalfalva, Számos, Szécsányon át) d. e. 11 óra 45 p.

Antalfalváról: reggel 7 óra 21 p.

Temesvárról: délelőtt 11 óra 45 p.; este 6 óra 57 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Verseczről: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Alibunárról: éjjel 9 óra 49 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 6 óra 45 p.

Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: éjjel 3 órakor; délután 5 óra 30 p.

Pancsovára: reggel 8 óra 07 p.

„ (Szécsány, Számos és Antalfalván át) éjjel 3 órakor.

Antalfalvára: este 6 óra 40 p.

Temesvárra: éjjel 3 órakor; délelőtt 9 óra 31 p.; délután 5 óra 30 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 5 óra 30 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 10 óra 36 p.; este 6 óra 03 p.

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

VASUT-ÜGY.

1. 915. sz. 1899.

Torontáli h. é. vasutak. Üzletigazgatóság.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott üzletigazgatóság kavics szükségletének szállítást 1900. évre biztosítani óhajtván, ezennel nyílt pályázatot hirdet.

A szállítandó mennyiség 4500 m³ rostálatlan bányavagy folyamkavics.

Az általános feltételeken kívül alulírt üzletigazgatóság kiköti még magának a következőket:

1. A fenti mennyiség beszállítása legkésőbb 1900. évi április hó végéig történjék.

2. A kavics minősége olyan legyen, hogy egy 8 m/m-es kavics-rostán átrostálva 50% kavics és 50% aprószemű rostaalja, illetve tiszta iszapmentes durva homok maradjon.

3. A pályázatban kiteendő az ajánlott egységár m³-ént vagy 10 tonnás vagononként, továbbá hogy, a szállító az ajánlott egységárért a kavicsot mely állomásra szállítva, vagonba rakva avagy szabályos idomban lerakva adja át, első esetben kiteendő, hogy képes-e teljes kavicsvonatokat indítani és mely határállomásunkra, utóbbi esetre megjegyeztetik, hogy a kavicsnak deponált állapotban való átadása csakis a T. h. é. v. valamely alkalmas állomásán eszközölhető.

4. Bánatpénzül a szállítandó anyag összértékének 5% készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban leteendő.

5. A szabályszerűen bélyegzett pályázathoz a szállítási szándékozott kavics mintája csatolandó.

6. Végül az üzletigazgatóság kiköti magának, hogy a biztosított mennyiségből 25%-al többet vagy kevesebbet vegyen igénybe és hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon válasszon.

A fentemlített általános feltételeket tartalmazó füzet 20 kr. és 20 kr. portó ellenében alulírott igazgatóságnál beszerezhető.

A mintával és 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok 1900. évi január 10-én déli 12 óráig alulírott üzletigazgatósághoz „Ajánlat 13.559/99. számhoz“ megjelöléssel, a bánatpénzek pedig egy nappal előtt előbb főpénztárunkban nyújtan-dók be.

Az ajánlatban világosan kiteendő, hogy a pályázó a Thév nál érvényben levő általános, valamint a jelen hirdetményben felsorolt szállítási feltételeket ismeri és hogy azokat feltétlenül elfogadja.

Nagybecskereken, 1899. december 6.

Az üzletigazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

VASUT-ÜGYEK.

13709. sz. 1899.

Torontái h. é. vasutak.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott üzletigazgatóság Szécsány állomáson levő vasúti vendéglőjét 1900. évi február hó 1-től bérbeadni óhajtván, ennek bérbeadására ezennel pályázatot hirdet.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott ajánlataikat legkésőbb f. évi december hó 31-ig déli 12 óráig alulírott üzletigazgatósághoz „Ajánlat 13709/99. számhoz” megjelöléssel nyújtsák be.

Az ajánlatban világosan kiteendő, hogy pályázó a torontái h. é. vasutaknál érvényben levő általános és idevonatkozó különleges feltételeket, melyek alulírott üzletigazgatóság forgalmi osztályánál a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, ismeri és elfogadja.

Megjegyezzük még, hogy a fentemlített vendéglő bérbeadásánál a szükséges vendéglői butorok és berendezések a torontái h. é. vasutak részéről bocsájtának bérlőnek rendelkezésére.

A bérlési díj évi 1000 koronában állapított meg.

Bérlő köteles az elvállalt köteleességek betartásának biztosításánál 600 koronát készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban letenni.

A torontái h. é. vasutak üzletigazgatósága fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson.

Nagy-Becskerek, 1899. december hó 14-én.
(H/2) Az üzletigazgatóság.

20087/I.

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség. Szombathely.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak szombathelyi üzletvezetősége a vonalai részére 1900., esetleg 1901. és 1902. évben szükséges kavics, terméskő és kötőrmelék szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az 1900. és esetleg 1901. és 1902. évben körülbelül az alábbi mennyiségek szükségeltettek: Es pedig:

5100 m³ bánya kavics,
600 m³ rostált kavics,
2500 m³ zuzott bazalt kavics,
1200 m³ terméskő nagyobb darabokban,
450 m³ terméskő kisebb darabokban
és 900 m³ kötőrmelék.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy az 1900. évre és esetleg az 1901. és 1902. évekre megrendelést csakis a szükséglet mérvében tegye meg, azaz a fent kitüntetett egész mennyiség átvételére nem kötelezi magát.

A pályázati feltételek alapján szerkesztendő ajánlatok legkésőbb 1899. évi december hó 22-én délelőtt 10 óráig nyújtandók be az üzletvezetőség általános I. osztálya anyag és leltárbeszerzési csoportjánál, a bánatpénz pedig december hó 21-én déli 12

óráig teendő le az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

A pályázati feltételek minden üzletvezetőségnél és kereskedelmi kamaránál megtekinthetők s a szombathelyi üzletvezetőség által díjtalanul kiszolgáltatnak, esetleg posta útján megküldetnek.

Az általános szállítási feltételek szintén megtekinthetők minden üzletvezetőségnél s készpénz fizetés mellett szerezhetők meg az igazgatóság nyomtatványtárából.

Szombathely, 1899. november hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

Elsőrendű

Bükkfa-szén

A t. vevőim kényelmére és kívánatára a faszént

nagybani eladásban

pormentesen 1/1 és 1/2 kilós csomagokban, olcsó árak mellett, díjtalanul házhoz szállítom.

Steigerwald Kornél utóda

Grünberger Adolf.

1086-3.3

Van szerencsém t. ügyfeleimet és a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy

ügyvédi irodámat

az **Orsó-féle Hunyady-utcai házból**
a Megyeház utca 1. sz. a

Demkó-féle háznak, vagyis a volt **Pest-szálloda** épületének első emeletére helyeztem át.

Nagybecskerek, 1899. december hó 18-án.

Dr. Nagy Dezső,
ügyvéd.

1094-3.1

Tüzifa.

Alkalmi eladás.

Torontái vasutnál (gépgyár)
elsőrendű

bükkfa

mélyen leszállított árak mellett
eladó.

1074-6.5

Alkalmas karácsonyi és újévi ajándékok.

Torontái Szőnyeggyár R.-T. N.-Becskerek.

A n. é. közönség tudomására adjuk, hogy gyárunk a detail elárúsítással többé nem foglalkozik, hanem készítményeink ezentúl en detail kizárólag Grünbaum Vilmos nagybecskereki cég Torontái Szőnyeggyár R.-T. raktárában lesznek kaphatók, az általunk meghatározott gyári árak mellett, hol minden megrendelés is átvétetik.

Honi gyártmányunkat további becses pártfogásába ajánlván,

Kitünő tisztelettel

Torontái Szőnyeggyár R.-T.

Kapcsolatosan a fenti értesítéssel, van szerencsém a n. é. közönséget a szőnyegkiállítás megtekintésére meghívni.

Állandóan készletben tartatnak: Nagy és kis szőnyegek, ágyelők, díván- és hintaszék-szőnyegek, portiók, függönyök, futószőnyegek stb.

Megrendelések legpontosabban teljesítetnek.

Kitünő tisztelettel

Torontái Szőnyeggyár R.-T. Raktár

GRÜNBAUM VILMOS, Nagybecskerek.

1038-10.7

Hirdetések

felvételnek

elap kiadóhivatalban.